सन २०१४-२०१५ या शैक्षणिक वर्षापासून माध्यमिक स्तरावरील पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या नवीन / अधिकच्या तुकडयांना कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर सुरू करण्यास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः व्हीओसी-२२१४/प्र.क्र.११०/व्यशि-४,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक: ०१ ऑगस्ट, २०१४.

संदर्भ : संचालक (व्यवसाय शिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्रमांक ४/व्हिओसी/२२०३/२०१४-१५/६३, दिनांक १०.०६.२०१४

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाच्या नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार माध्यमिक स्तरावर व्यवसाय शिक्षणाची जोड देऊन विद्यार्थ्यांमध्ये व्यवसाय शिक्षणाची आवड निर्माण करणे व प्राथमिक कौशल्य विकसित करण्याच्या दृष्टीने खालील तीन बहुकौशल्ययुक्त अभ्यासक्रम १९९६-९७ पासून सुरु करण्यात आले. सदर अभ्यासक्रम राज्यामध्ये शासकीय संस्था, अशासकीय अनुदानित संस्था व अशासकीय विना अनुदानित संस्थेत राबविण्यात येत आहेत.

१. V-१ मूलभूत तंत्रज्ञानाची ओळख (Introduction to Basic Technology-IBT),

२. V-२ अभियांत्रिकी तंत्रज्ञानाची मूलभूत तत्त्वे (Elements of Mechanical Engineering-EME)

३. V-३ विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मूलभूत तत्त्वे (Elements of Electrical and Electronics Techonology-EEET)

या अभ्यासक्रमांची वाढती मागणी लक्षात घेऊन शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ पासून माध्यमिक स्तरावरील पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या नवीन/अधिकच्या तुकड्या **कायम स्वरुपी विनाअनुदानित तत्त्वावर** सुरु करण्यासाठी व्यवसाय शिक्षण संचालनालयाकडून प्रस्ताव मागविण्यात आले होते. त्यानुसार १८ संस्थांकडून अभ्यासक्रम सुरु करण्याचे प्रस्ताव संचालनालयास प्राप्त झाले होते. संस्थाकडून प्राप्त झालेल्या सदर प्रस्तावांची संचालनालय स्तरावर छाननी करण्यात आली. त्यानुसार संचालनालयाने शासनास शिफारस केलेल्या प्रस्तावामधील विहित निकष/मानकाची पूर्तता करणाऱ्या १८ संस्थांच्या १९ तुकड्यांना माध्यमिक स्तरावरील पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम सुरु करण्यास परवानगी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

माध्यमिक स्तरावरील पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या १८ संस्थांमध्ये १९ नविन/ अधिकच्या तुकडया (सदर संस्था खालील तक्त्यात नमुद केल्याप्रमाणे आहेत) कायमस्वरूपी विनाअनुदानित तत्वावर शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ पासून सुरू करण्यास खालील अटी व शर्तींच्या अधिन राहून शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. याचा लाभ माध्यमिक स्तरावरील ११४० विद्यार्थ्यांना होईल.

विभाग	अ. क्र.	संस्थेचे नाव व पत्ता	अभ्यासक्रमाचे नाव	मंजूरी तुकडयांची संख्या (प्रवेश क्षमता ६० विद्यार्थी)
१	२	३	४	५
पुणे				
	१	नामदेवराव मोहोळ विद्या व क्रिडा प्रतिष्ठान पुणे गिन्नीदेवी मित्तल विद्यालय, आंबेगाव बु पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	२	रयत शिक्षण संस्थेचे सौ. कस्तुराबाई श्रीपती कदम विद्यालय व ज्यु.कॉलेज (विज्ञान) इंदापूर, पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	३	रयत शिक्षण संस्थेचे कन्या विद्यालय, पिंपरी, वाघिरे, पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	४	रयत शिक्षण संस्थेचे चं.बा.तुपे साधना कन्या विद्यालय, हडपसर, पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	५	रयत शिक्षण संस्थेचे नारायण सणस विद्यालय व संत सखाराम सणस ज्यु. कॉलेज,वडगांव खुर्द, पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	६	रयत शिक्षण संस्थेचे श्रीमंत महाराजा फत्ते सिंह गायकवाड माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय, दावडी, ता.खेड, जि.पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	७	रयत शिक्षण संस्थेचे न्यु इंग्लिश स्कूल, माध्यमिक विद्यालय घोडनदी, शिरुर, जि.पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	८	रयत शिक्षण संस्थेचे संत तुकाराम विद्या लय व कै.शंकरराव मोरे ज्यु. कॉलेज, देहू ता. हवेली, जि.पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	९	रयत शिक्षण संस्थेचे श्री नागोश्वर विद्यालय व ज्यु. कॉलेज शेटफळगडे ता. इंदापूर, जि.पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी

विभाग	अ. क्र.	संस्थेचे नाव व पत्ता	अभ्यासक्रमाचे नाव	मंजूरी तुकडयांची संख्या (प्रवेश क्षमता ६० विद्यार्थी)
	१०	रयत शिक्षण संस्थेचे कृष्णजी खडुजी घुले विद्यालय मांजरी बु.जि.पुणे.	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	११	रयत शिक्षण संस्थेचे श्री. भैरवनाथ माध्य मिक व किमान कौशल्य तांत्रिक विद्यालय अवसारी खुर्द, जि.पुणे	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	१२	श्री.वाकेश्वर शिक्षण प्रसारक मंडळ संचलित श्री.वाकेश्वर विद्यालय, पेठ ता. आंबेगाव, जि.पुणे-४१० ५१२	मूलभूत तंत्रज्ञानाची तोंडओळख (व्ही-१)	१ तुकडी
सातारा	१३	पेरेन्टस एज्युकेशन सोसायटी, सातारा संचलित पेरेन्टस असो. इंग्लिश स्कूल शाहू नगर, गोडोली सातारा	मूलभूत तंत्रज्ञानाची तोंडओळख (व्ही-१)	१ तुकडी
सोलापूर	१४	पदमश्री सुमतीबाई विद्यापीठ श्रावीका संस्था नगर ट्रस्ट संचलित, उमा बाई श्राविका विद्यालय, सोलापूर, १९७, बुधवार पेठ, श्राविका संस्था नगर, जि.सोलापूर	यंत्र अभियांत्रिकीची मूलभूत तत्वे (V२)	१ तुकडी
कोल्हापूर	१५	होलीवूड ॲकेडमी संजीवनी विद्यानिकेतन, सोमवार पेठ, पन्हाळा, जि. कोल्हापूर	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
			यंत्र अभियांत्रिकीची मूलभूत तत्वे (V२)	१ तुकडी
औरंगाबाद	१६	अकबर खान पटेल मल्टीपर्पज एज्युकेशन सोसायटी संचलित अकबर खान पटेल मराठी माध्यमिक शाळा (अल्पसंख्याक संस्था) बाग-ए-सकीना कॅम्पस सातारा (खंडोबा), ता. जि. औरंगाबाद)	विद्युत आणि इलेक्ट्रॉनिक्स तंत्रज्ञानाची मुलभूत तत्वे (व्ही-३)	१ तुकडी
	१७	अकबर खान पटेल मल्टीपर्पज एज्युकेशन सोसायटी संचलित, अकबर खान पटेल उर्दू माध्यमिक शाळा (अल्पसंख्याक संस्था) बाग-ए-सकीना कॅम्पस सातारा (खंडोबा), ता. जि. औरंगाबाद)	यंत्र अभियांत्रिकीची मूलभूत तत्वे (V२)	१ तुकडी
उस्मानाबाद	१८	ज्ञानसागर एज्युकेशन सोसायटी, लातूर संचलित, हनुमान तंत्र प्रशाला, घारगांव, ता.कळंब, जि.उस्मानाबाद	यंत्र अभियांत्रिकीची मूलभूत तत्वे (V२)	१ तुकडी
		एकूण १८ संस्था		**१९ तुकड्या**

<u>अटी व शर्ती</u>

१. संबंधित संस्थेस माध्यमिक शाळा संहितेमध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटी व शर्तींची पूर्तता करणे बंधनकारक राहील.

२. मान्य अभ्यासक्रमांच्या नविन/अधिकच्या तुकडया सुरू करण्यास **कायमस्वरूपी विनाअनुदानित तत्वावर** मान्यता दिली असली तरीही, भविष्यात कोणत्याही प्रकारचे अनुदान अथवा आर्थिक मदत देण्यात येणार नाही.

३. मान्य अभ्यासक्रम राबविणा-या संस्थांना शासन/संचालनालय/संचालनालयाच्या अखत्यारीतील संबंधित कार्यालये यांच्याकडून वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या आदेशांचे पालन करणे बंधनकारक राहील.

४. शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेले शिक्षण शुल्क विद्यार्थ्यांकडून आकारणे संस्थेस बंधनकारक राहील.

५. **"कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता मिळालेले माध्यमिक स्तरावरील पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रम"** असा सूचना फलक संस्थांनी दर्शनी भागावर लावणे बंधनकारक राहील. सूचना फलकावर अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकडयांची संख्या व मंजूर प्रवेश क्षमता याचा उल्लेख करण्यात यावा.

६. संबंधित संस्थेने मंजूर अभ्यासक्रमासाठी मानकानुसार आवश्यक असलेल्या सर्व पायाभूत सुविधा उपलब्ध करुन देऊन तात्काळ अभ्यासक्रम सुरु करावेत.

७. सदर अभ्यासक्रमांना कायमस्वरूपी विनाअनुदान तत्वावर मान्यता देण्यात आल्यामुळे या अभ्यासक्रमाकरीता संस्थेने नियुक्त केलेल्या सर्व कर्मचारी वर्गाची सेवा /वेतन व तदनुषंगिक बाबींची जबाबदारी सर्वस्वी संबंधित संस्थेची राहील. याबाबत शासन कोणतीही जबाबदारी घेणार नाही.

८. मंजूर अभ्यासक्रमांकरीता आवश्यक कर्मचाऱ्यांच्या नियुक्त्या, त्यांची किमान शैक्षणिक अर्हता, अनुभव याबाबत संस्थेने महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील तरतुदींनुसार तसेच शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या आदेशानुसार कार्यवाही करण्यांत यावी.

९. भविष्यात सदरचे अभ्यासक्रम बंद करण्याबाबत किंवा त्यात काही बदल करण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतल्यास तो विनाअट, विनाविलंब संस्थेने अंमलात आणणे आवश्यक राहील.

१०. अभ्यासक्रमांच्या मंजूर तुकडयांमधील प्रवेशाकरीता, शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले सामाजिक / समांतर आरक्षण व इतर नियमांचे संस्थेने काटेकोरपणे पालन करावे व गुणानुक्रमे प्रवेश देण्यात यावेत.

११.अभ्यासक्रमांना मंजूरी मिळाल्यानंतर सदर अभ्यासक्रम संस्थेत सुरू केल्याबाबतची माहिती संस्थेने महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक परिक्षा मंडळास तात्काळ द्यावी त्याबाबतची अनुषंगिक कार्यवाही करावी.

१२.मान्यता देण्यात आलेल्या अभ्यासक्रमाच्या नविन /अधिकच्या तुकडयांची प्रवेश क्षमता प्रती तुकडी ६० असून, शैक्षणिक वर्ष २०१४-२०१५ मध्ये मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास अशा तुकडया सुरू ठेवण्याकरीता संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिका-यांची परवानगी घेणे आवश्यक राहील. त्याचप्रमाणे सलग तीन शैक्षणिक वर्षांमध्ये मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५०% पेक्षा कमी प्रवेश झाल्यास सदर अभ्यासक्रमाची तुकडी बंद करण्याची कार्यवाही करण्यांत येईल.

१३. शैक्षणिक गुणवत्ता वाढविण्यासाठी उपरोक्त अटी व शर्तीमध्ये बदल करण्याचे किंवा नविन अटी व शर्ती अंर्तभूत करण्याचे अधिकार शासनाचे राहतील.

१४. पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या मान्यताप्राप्त संस्थामध्ये विद्यार्थी प्रवेशापूर्वी संचालकांकडून स्थानिक स्थायी समिती नेमून निरीक्षण करण्यात यावे. तसेच व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाच्या परवानगीने प्रवेश देण्याच्या अटीवरच पूर्व व्यावसायिक अभ्यासक्रमास परवानगी देण्यात येत आहे.

शैक्षणिक वर्ष २०१४-१५ मध्ये मान्यता दिलेल्या वरील तक्त्यातील किती संस्थांने व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु केले, अभ्यासक्रम निहाय प्रवेशित विद्यार्थी संख्या याबाबतची माहिती संचालक, व्यवसाय शिक्षण यांनी शासनास दि.३१.०८.२०१४ पर्यंत सादर करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१४०८०११७२८३२३३०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Rajaram Gobara Jadhav

Digitally signed by Rajaram Gobara Jadhav
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=Higher & Technical Education, postalCode=400032, st=Maharashtra, cn=Rajaram Gobara Jadhav
Date: 2014.08.02 11:21:33 +05'30'

(रा. गो. जाधव)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) संचालक प्रशिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई -१
२) संचालक (व्यवसाय शिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई -१
३) सहसंचालक,व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, पुणे.
(व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत.)

४) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक, (शालेय शिक्षण विभाग), पुणे
(व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत)

५) संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी (संचालनालयामार्फत)

६) संबंधित अशासकीय संस्था (व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालया मार्फत. त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सर्व संबंधित संस्थांना अवगत करावे.)

७) मा. मंत्री (उच्च व तंत्रशिक्षण) यांचे खाजगी सचिव

८) मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्रशिक्षण) यांचे खाजगी सचिव

९) मा.अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक.

१०) मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे स्वीय सहायक.

११) सह सचिव (व्यशि), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे स्वीय सहायक.

१२) निवड नस्ती (व्यशि-४)

-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-x-